

Monumentnummer*: 524809

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82807/101

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Naarden	Gooise meren	Noord-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Pastoorstraat	18			1411 SE	Naarden		
Cattenhagestraat	27			1411 CR	Naarden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Naarden	G				2547		

Omschrijving**

Inleiding

Op de hoek van de Cattenhagestraat en de Pastoorstraat gelegen voormalig POST- EN TELEGRAAFKANTOOR met directeurswoning daterend uit 1902. Het in neo-Hollandse renaissancestijl gebouwde pand werd ontworpen door de Bussumse architect N.H. Arentsen. Opdrachtgever was het college van Burgemeester en Wethouders van Naarden, omdat het Rijk niet voor eigen rekening wenste te bouwen, maar wel een door de gemeente gebouwd pand wilde huren. De aanbesteding vond plaats op 19 november 1901, waarna het werk gegund werd aan de laagste inschrijver, de Hilversumse aannemer Aris Klaver.

NB In de jaren '90 van de 20ste eeuw is het pand inwendig verbouwd tot apotheek met bovenwoning.

Omschrijving

Het voormalige post- en telegraafkantoor is een op nagenoeg vierkant grondplan opgetrokken hoekpand van twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak gedekt met gesmoorde kruispannen. De begane grond is zowel aan de linker- als achterzijde uitgebouwd onder een plat dak met aansluitend aan de straatzijde een zadeldak met dito pannen en de noklijn evenwijdig aan de straat. De buitenmuren zijn boven een door een afgeschuinde hardstenen bovenrand afgesloten plint van paarsbruine waalklinkers in kruisverband met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

snijvoeg opgetrokken in rode machinale waalsteen, eveneens in kruisverband met snijvoeg. Het metselwerk wordt verlevendigd door witgepleisterde banden. Zowel ter hoogte van de verdiepings- als zoldervloer zijn de voor- en rechterzijgevel voorzien van rijke muurankers waarboven een cordonlijst (die boven de parterre is zwaarder uitgevoerd) en een fries van rood en geel siermetselwerk. Het bovenste fries zet zich voort in de linkerzij- en achtergevel. De vensters van beide bouwlagen hebben hardstenen lekdorpels die in de voor- en linkerzijgevel verlengd zijn tot cordonlijst. De onderramen van de vensters in de twee laatstgenoemde gevels zijn afsluitbaar met luiken. In de ontlastingsbogen boven de vensters bevinden zich gepleisterde sierblokjes. De hoofdingang is gesitueerd in een smalle risaliet op de afgeschuinde hoek tussen beide straatgevels. In deze risaliet bevindt zich een dubbele paneeldeur met in elke deurhelft een raampje met een halfronde boven- en onderzijde waarvoor gekruld smeedijzerwerk. De deur heeft een door een geprofileerde middenstijl gedeeld half rond bovenlicht waarin groen glas-in-lood, en een deuromlijsting van lichtgrijze kalksteen in de vorm van een pilasterstelling die een rondboog draagt bekroond door een gebroken driehoekig fronton. De op een postament met diamantkop geplaatste pilasters zijn voorzien van een ruwbehakt verdiept veld met bovenin een wortel; een motief dat ook voorkomt in de ingangspartij van het stadhuis van Naarden (1601). Boven de ingang heeft de hoekrisaliet een drizijdige erker die overgaat in een achtkantig hoektorentje. Zowel in de schuine zijden als in de voorzijde van de erker bevindt zich een raam met een bovenlicht van blank glas-in-lood. De schacht van het hoektorentje wordt geflankeerd door voluutvormige wangen en afgesloten door een hoofdgestel waarboven een ingezwenkt achtzijdig dak gedekt met zink. Hierop rust een houten lantaarn met een dito dak bekroond door een opengewerkte uivormige spits die eindigt in een windwijzer in de vorm van een posthoorn en twee bliksemschichten als verwijzing naar de oorspronkelijke functies van het gebouw. In de voorzijde van het hoektorentje bevindt zich een kleine rondnis omgeven door vier gepleisterde sierblokjes. In het bovenste van de twee genoemde friezen heeft de hoekrisaliet links en rechts een leeuwenkop. Ter weerszijden van de hoekrisaliet staat op het dak een dakkapel met een tweeruits draairaam en een flauwhellend zinkgedekt schilddak dat voorzien is van een ruim overstek op geprofileerde schoren en boven het voorschild bekroond wordt door een vierzijdige spits. De aan de Cattenhagestraat gelegen voorgevel (NW) heeft een als trapgevel uitgevoerde middenrisaliet waarin op de begane grond twee kruisvensters met korfboog, op de eerste verdieping twee enigzins lagere kruisvensters met hanenkam, en bovenin één klein kruisvenster met rondboog. De terugliggende boogvelden zijn opgevuld met diagonaal siermetselwerk van rode en gele baksteen. In de bovenlichten van alle vensters in de voorgevel bevindt zich groen glas-in-lood. De middenrisaliet heeft in beide friezen links en rechts een leeuwenkop. In het door een cordonlijst afgesloten bovenste fries zijn bovendien twee cartouches opgenomen: de linker met "ANNO" en de rechter met het bouwjaar "1902". De trapgevel heeft ter hoogte van de gordingen rijke muurankers en bovenin een toppilaster waaronder een console in de vorm van een leeuwenkop. De geveltrappen zijn voorzien van een sierblokje en een geprofileerde deksteen. De dekstenen worden afwisselend door een band of een lijst met elkaar verbonden. Het door een lijstgoot op kwartronde klosjes afgesloten rechter deel van de voorgevel heeft op de begane grond een hoog geplaatst kruisvenster met korfboog en op de eerste verdieping een schuifvenster met een door een geprofileerde middenstijl in tweeën gedeeld bovenlicht waarboven een hanenkam. In het op dezelfde wijze afgesloten lage linker geveldeel bevinden zich twee vensters als laatstgenoemd en rechts een paneeldeur met dito bovenlicht en een raampje als in de hoofdingang. Het zadeldak erboven is voorzien van een dakkapel als genoemd en eindigt links tegen een trapgevel. De aan de Pastoorstraat gelegen rechterzijgevel (ZW) heeft rechts van het midden een risalerende trapgevel als in de voorgevel, maar smaller en voorzien van één kruisvenster op beide bouwlagen en een rond zoldervenster (cartouches ontbreken). In het lage rechter geveldeel bevindt zich een deuropening met een door een geprofileerde middenstijl in tweeën gedeeld bovenlicht waarboven een hanenkam. Het rechter deel wordt afgesloten door een lijstgoot op kwartronde klosjes waarboven een zadeldak met een dakkapel als genoemd (de vierzijdige spits is hier nog gedekt met leien) en rechts een trapgevel. De linker helft van de rechterzijgevel heeft op de begane grond rechts een smal venster met bovenlicht en hanenkam en links een kruisvenster met korfboog. Hierboven is de door een lijstgoot op kwartronde klosjes beëindigde eerste

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verdieping voorzien van een schuifvenster als rechtsboven in de voorgevel. De uitgebouwde begane grond van de linkerzij- en achtergevel wordt door de omringende bebouwing grotendeels aan het oog onttrokken. Tegen het terugliggende rechter gedeelte van de ter hoogte van de parterre gecementeerde achtergevel (ZO) bevindt zich een houten veranda bestaande uit een op een tudorboog tussen twee paar stijlen waarin kruisschoren rustend lessenaarsdak van gesmoorde kruispannen met in het midden drie legramen van draadglas. De achtergevel heeft op de eerste verdieping van links naar rechts een deels uitgemetseld rookkanaal van rode machinale waalsteen bekroond door een hoge achthoekige schoorsteen voorzien van gepleisterde banden, een in een venster gewijzigde deuropening, en een toiletuitbouw met een dichtgezet raampje en lessenaarsdak. In de linkerzijgevel (NO) bevindt zich op de eerste verdieping links een meerruits venster voorzien van ondoorzichtig en gekleurd glas en in het midden een dubbele glasdeur met in het bovenlicht blank glas in lood. Ter weerszijden van de balkondeur is de gevel voorzien van een uitgemetseld rookkanaal waarop een hoge rechthoekige schoorsteen van rode machinale waalsteen.

Waardering

Het pand is van algemeen belang wegens cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als grotendeels gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een post- en telegraafkantoor uit het begin van de 20ste eeuw, opgetrokken in neo-Hollandse renaissancestijl. Tevens heeft het pand situationele waarde vanwege de beeldbepalende ligging op een kruispunt van twee straten in de vesting Naarden.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Overheidsgebouw

Functie

Postkantoor

Telegraafkantoor